

VOLKSBELANG

Jaargang 130 - nummer 1 - januari 2009 - maandblad

Annemie Neyts op de LVV-nieuwjaarsreceptie

“Nood aan een andere aanpak”

Tijdens de nieuwjaarsreceptie van het LVV sprak minister van Staat en Europarlementslid Annemie Neyts over 2008. De titel van haar toespraak luidde: ‘Annemie takes stock’, een knipoog naar de stock exchanges of effectenbeurzen die een en ander hebben meegemaakt. Maar Annemie Neyts zei ook dat er na de politieke en financiële crisis in België dringend nood is aan een andere aanpak. Wat we thans aanschouwen is onder meer het gevolg van een tijdsgeslacht die perceptie belangrijker is gaan vinden dan de onderliggende werkelijkheid. Voor die andere aanpak kunnen we putten uit de lange liberale humanistische traditie. De traditie die vrijheid nooit heeft ontkoppeld van verantwoordelijkheid, die feiten belangrijker acht dan gezagsdragers, wijst welke richting het uit moet.

Toespraak: blz. 3, 4 en 5
LVV-activiteitenverslag 2008: blz. 6 en 7

VAN DE REDACTIE

Slaan de Vlaamse liberalen een bladzijde om?

/2

RECLAME

Grijpt de consument naar de macht?

/8

BOEKEN

Een grappige familiegeschiedenis

/10

De blauwe generatiewissels

Bij de vorming van de nieuwe federale regering werd de zogenaamde 'bloed-armoede' van de Vlaamse liberalen onderwerp van gesprek. Er zou bij hen een probleem zijn met de 'tussengeneratie'. Dit is wat kort door de bocht. Er staan wel degelijk blauwe opvolgers klaar om in de voetsporen van Verhofstadt, Dewael of De Gucht te treden. Zoals dat ook in het verleden het geval was toen Grootjans, Vanderpoorten en De Clercq voor hen de baan ruimden. Is een bladzijde bij de Vlaamse liberalen omgeslagen?

Ja en neen. Verhofstadt zal in de campagne voor de komende verkiezingen ongetwijfeld een belangrijke rol spelen. Een zitje in de Europese Commissie zal voor Karel De Gucht geen fin-de-carrière baan zijn, en ook Dewael zal invulling willen geven aan zijn kamervoorzitterschap. Het is verkeerd uit de recente ontwikkelingen te besluiten dat het triumviraat bij het huisvuil is gezet. Maar dit wil niet zeggen dat er helemaal niets aan de hand is. Open Vld is niet zonder kleerscheuren uit het politieke avontuur van de jongste maanden gekomen. Er was de jongste tijd veel kritiek op de regeringsdeelname, zowel binnen als buiten. Het was niet van harte om maandenlang een regering te steunen met aan het hoofd een premier die met dat ene dodelijke zinnetje "Wie gelooft die mensen nog?" de Vlaamse liberalen een blijvend trauma heeft bezorgd. Aan de buitenwereld werd wel voorgehouden dat Open Vld in de regeringen-Leterme constructief meewerkte, - toen het land politiek in puin lag, werd zelfs Verhofstadt opnieuw van stal gehaald -, maar binnenskamers werden de verkiezingswonden gelikt en was de revanchedrang heel groot. Leterme verdween, maar in de plaats kregen de Vlaamse liberalen te maken met een premier uit de oude CVP aan wie Verhofstadt en co ook niet zo'n beste herinneringen hebben. Dat bleek nog toen na het vertrek van Leterme er een keihard blauw veto kwam tegen Jean-Luc Dehaene als nieuwe premier. Een boeg-

beeld van de aloude CVP die Verhofstadt in zijn eerste burgermanifest zo had bestreden, - "in werkelijkheid is geen enkele partij zo diep gecorrumpeerd door de macht als de CVP, met haar vele zielen in één borst", zo schreef hij -, de CVP die Verhofstadt in 1988 dumpte en tegen wie hij jaren moest oppositie voeren. De CVP die uiteindelijk met de hulp van een dioxinecrisis na de verkiezingen in 1999 door Verhofstadt ten val werd gebracht en waardoor meteen een hele generatie CVP'ers, onder wie ook Herman Van Rompuy (!), van het toneel verdween.

Die generatie is met Herman Van Rompuy als premier plots echter helemaal terug en het wordt uitkijken hoe Open Vld hiermee zal omgaan. Er openen zich misschien interessante perspectieven voor de nieuwe generatie liberalen. Zij hebben nooit oog in oog gestaan met de oude CVP'ers en zijn dus niet door het verleden besmet. Misschien dat zij wel eens het cement zouden kunnen zijn om van de nieuwe regering toch nog iets

"Misschien is er opnieuw een "Grootjans-gebaar nodig" ?

goeds te maken. Het zou die liberale generatie alleszins het krediet geven om de grote sprong naar de toekomst te maken. De Vlaamse liberalen moeten daarom nu de zachte generatiewissel inzetten, hun politieke leiders koesteren en gelijktijdig hun nieuw talent alle kansen geven. Natuurlijk zal de nieuwe generatie liberalen het niet gemakkelijk krijgen om hun bevlogen voorganger Verhofstadt en zijn tijdgenoten te evenaren, maar er zal een tijd komen dat de fakkel zal moeten worden doorgegeven.

Dat gebeurde ook zo in het verleden. Tijdens de oprichting van het Centrum Frans Grootjans begin december in Antwerpen omschreef Guy Verhofstadt in zijn gelegenheidstoespraak dit nog heel treffend. "Toen de liberale jongeren onder leiding van Verhofstadt en Dewael in 1979 op een ideologisch congres in Kortrijk zeer extreem-liberale standpun-

ten innamen, was het gewezen partijvoorzitter en minister Frans Grootjans die hen als eerste in bescherming nam. Toen ze resolutie na resolutie door het congres joegen, kwamen oudgedienden in het geweer. Ze beweerden dat de jongeren op zoek waren naar goedkoop en modieus succes, en dat ze hun toon moesten matigen. Op dat ogenblik stond Frans Grootjans recht, keerde zich met al zijn gezag naar de zaal en zei de voor de Vlaams-liberale beweging, en de generatie Verhofstadt-Dewael onvergetelijke woorden: "Als we deze standpunten aanvaarden dan zullen we met zijn allen veel liberaler moeten zijn". Hij zette zich opnieuw neer en keurde alle congresresoluties van de jongeren goed." Met die woorden trok Frans Grootjans een streep onder de periode waarin hijzelf, Herman Vanderpoorten en Willy De Clercq de politieke leiding hadden en gaf hij aan een hele generatie nieuwe Vlaamse liberalen de kans om het roer over te nemen. Hij had toen de moed om op zeer uitgesproken wijze de fakkel over te dragen aan een generatie jongeren die later hun stempel zou drukken op de Belgische politiek. Misschien is er opnieuw een "Grootjans-gebaar nodig" ?

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door
de vzw Liberaal Vlaams Verbond,
Stichting Vanderpoorten

Verantwoordelijke uitgever:

Bert Cornelis,
Kard. Mercierlaan 63, 3001 Leuven

Hoofdredactie:

Bert Cornelis Bert@Reflextc.be

Vormgeving:

Ildé Cogen ilde.cogen@openvld.be

Secretariaat:

Luc Pareyn - Liberaal Archief

Kramersplein 23 - 9000 Gent

tel. 09/221.75.05 - fax:

09/221.12.15

www.liberaalarchief.be

luc.pareyn@liberaalarchief.be

Annemie takes stock

Tijdens de nieuwjaarsreceptie van het Liberaal Vlaams Verbond sprak Minister van Staat, europarlementslid en trouw LVV-ster Annemie Neyts over 2008, met als titel 'Annemie takes stock', een knipoog naar de stock exchanges of effectenbeurzen die een en ander hebben meegemaakt.

"Toespraken voor het LVV zijn als witte kiezeljies op mijn politieke pad. Zo herinner ik me een zondagse toespraak daags na een PVV-bal (waar is de tijd?) in Sint-Gillis dat tot de zeer vroege uurtjes had geduurd; een toespraak in Antwerpen die ik had toegezegd aan

Clair via een telefoon die me in het Romeinse hotel Ambasciatori had bereikt; een Nieuwjaarsboodschap in de catacomben van het Brusselse hotel Métropole en wellicht nog een paar andere die minder memorabel zijn geweest. Om maar te zeggen hoe dierbaar het

LVV me is en hoezeer ik het telkens weer een eer en een genoegen vind u toe te spreken.

Maar ik heb nog maar eens voor het gladde ijs gekozen door als titel te kiezen "Annemie takes stock", met een knipoog naar de stock exchanges of effectenbeurzen die een en ander hebben meegemaakt. Het LVV zelf noemt 2008 een annus horribilis.

Op economisch en financieel vlak is dat onmiskenbaar het geval: Fortis; Dexia; Ethias; massale ontslagen; bedrijfsluitingen; wekenlange tijdelijke werkloosheid wegens stilleggen van de productie. Rooskleurig is het niet. Het voelt niet als een hevige, maar korte koortsaanval; het voelt aan als een ongezonde, klamme koortsachtigheid die maar niet wil wijken en die helder denken en handelen bemoeilijkt.

Neem nu de lamentabele Fortis saga. Wie poogt uur na uur de financiële, economische, politieke en nu ook gerechtelijke verwickelingen te volgen, kan niet anders dan besluiten dat het algemeen belang al lang heeft moeten wijken voor de meest kleingeestige eigen belangetjes en ego tripjes. Ministers die elkaar geen succes gunnen; regeringen die enkel het eigen nationaal belang zien en niet het grotere Europese beeld; rechters en advocaten van wie men zich moet afvragen of het hun nog om recht en rechtspraak te doen is, dan wel om de eigen persoon. Ik kan het enkel maar lamentabel noemen.

Annus horribilis, jawel. Annus horribilis ook wanneer je zoals ik in Europese en internationale middens telkens weer moet vaststellen dat de reputatie van ons land, België, te grabbel wordt gegoooid door diegenen die schaamteloos en rücksichtslos het eind ervan blijven

"Het algemeen belang heeft al lang moeten wijken voor de meest kleingeestige eigen belangetjes en ego tripjes."

voorspellen en die meedogenloos alles blijven doen om dat einde dichterbij te brengen. En denk niet dat ik overdrijf. Wanneer de eerste vraag van Simone Veil luidde " mais que se passe-t-il en Belgique? Va-t-elle vraiment éclater? » dan weet je het wel.

En zij is voorwaar niet de enige. Een land dat voortdurend het eigen einde voorspelt, wordt niet langer au sérieux genomen. Waarom zouden Nederlanders en Fransen ons ernstig moeten nemen, wanneer we onszelf niet langer serieus nemen?

“Een land dat voortdurend het eigen einde voorspelt, wordt niet langer au sérieux genomen.”

Dat niemand zich lijkt af te vragen hoe ernstig een nieuw landje zou worden genomen dat oprijst uit de eigenhandige vernietiging van een voorheen bestaand land, blijft me verbazen. Wie me niet gelooft, moet slechts kijken naar de internationale status en standing van de landen die ontstonden uit het uiteenvallen van Joegoslavië. Tot bovenmaat van ramp worden we geconfronteerd met zwak leiderschap op alle fronten.

Binnenlands sukkelen we van de ene

verkiezingskoorts naar de volgende: 2003; 2004; 2006; 2007 en alweer komen verkiezingen aanzetten, voor juni 2009. Alleen al om het aantal koortsaanvallen te verminderen, zou het aanbeveling verdienen de parlementsverkiezingen voor het federale, het regionale en het Europese niveau te laten samenvallen. Voor de politieke hygiëne zou het alleszins een goede zaak zijn, wat sommige politologen daar ook mogen over denken.

Toch waren er enkele lichtpunten. Om in eigen land te blijven waren dat de Olympische medailles van Tia Hellebaut en van de meisjes aangevoerd door Kim Gevaert, voor de 4 maal honderd meter. De sprong van Tia, over twee meter vijf, is om nooit te vergeten. En de derde gouden palm voor de broeders Dardenne was ook heel mooi, en de internationale erkenning voor Guy Casiers en Ivo Van Hove. Buitenlands was het grote lichtpunt natuurlijk – hoe kan het anders – de verkiezing van Barack Obama door het Amerikaanse volk. Een magnifieke pluim overigens voor het Amerikaanse volk, en voor Obama zelf. Mijn man en ik hebben hem aan het werk gezien in Denver, tijdens de Democratische Conventie.

Meest indrukwekkend vond ik de uiterste bedachtzaamheid van Obama en zijn

team; de aandacht voor de allerkleinste details die sprak uit het hele opzet en verloop van de Conventie. Conventies – ik heb er vier meegemaakt – zijn altijd volledig geregisseerd, maar waren vroeger op politiek vlak ronduit simplistisch te noemen, met als absoluut dieptepunt de Conventie van Boston waar John Kerry genomineerd werd.

Sta me toe het contrast te illustreren met een anekdote. John Kerry werd er door de Republikeinen van beschuldigd onvoldoende patriottisch te zijn. Als antwoord kregen we drie dagen lang het relaas van een heldendaad van Kerry in Vietnam, waar hij nota bene hooguit drie maanden was geweest. Het verhaal werd dan ook snel vakkundig en smerig onderuit gehaald.

Obama werd gebrek aan ervaring verweten. Dus kwam Bill Clinton met de herinnering dat hij jonger was dan Obama toen hij voor het eerst genomineerd werd, en kwam Al Gore met een verhaal over Abraham Lincoln die, o wonder, net zo weinig ervaring had als Obama toen hij werd verkozen. De parallel werd zelfs niet expliciet gemaakt, maar was duidelijk genoeg. Daarenboven ging Obama niet in op "ervaring", maar plaatste hij daar "judgment" tegenover, en dat heeft hij in overvloed. Zal Obama de wereld veranderen? Wellicht minder dan wij hopen en meer dan de Amerikanen vrezen. Daarenboven zal hij, zoals het zijn plicht is, het Amerikaanse belang altijd voorop stellen. Maar hij is dus bedachtzaam, uiterst bedachtzaam. En dat boezemt me vertrouwen in.

Die bedachtzaamheid vinden we terug bij Angela Merkel, en helemaal niet bij Nicolas Sarkozy. Sarkozy is de man van tien ideeën per dag, waarvan er zeven mislukken of afgaan, één wordt uitgesteld, en twee wel werken. Sarkozy is ook de man die blijft proberen. Als een eerste reis naar Moskou onvoldoende oplevert, gaat hij opnieuw naar Moskou en komt met een beter akkoord terug. Wanneer een eerste financiële top niets oplevert, verandert hij het formaat, en dan nog een keer, en krijgt uiteindelijk de machinerie in beweging. Hij is de man die zegt "j'ai bougé l'Europe" maar die ook zegt "l'Europe m'a

changé”.

Hij ergert zich naar verluidt blauw aan de bedachtzaamheid van Merkel, maar we zullen nog moeten afwachten om te zien welke aanpak op middellange termijn de beste is.

Op Europees vlak was het niet helemaal een annus horribilis, ondanks de negatieve uitslag van het referendum in Ierland. De crises van de afgelopen maanden, of het nu om de Russische inval in Georgië gaat, dan wel om de wereldwijde financiële crisis en de economische recessie die erop volgt, hebben tegelijkertijd de voordelen van de Europese Unie en de zwakheden van haar instellingen bloot gelegd. De sterkte, inderdaad. Want wat zouden we zonder de Euro, onze gemeenschappelijke munt, hebben meegemaakt? Minstens een forse koersdaling van onze nationale munt, en waarschijnlijk zelfs een devaluatie. Evenzeer moet men zich afvragen of de Russen evenveel oor zouden hebben gehad voor Nicolas Sarkozy indien hij niet namens een half miljard EU-burgers had kunnen spreken. De zwakte van de EU – instellingen blijkt uit de onzekere antwoorden op de (gelukkig hypothetische) vragen wat we zouden hebben gedaan indien de Russen geen enkel gevolg hadden gegeven aan de demarches van het EU-voorzitterschap. Oorlog voeren of handen

wringend de vernedering slikken: veel andere keuze zouden we niet hebben gehad.

Overigens is het opvallend hoe referenda, of het nu om een ondergrondse parkeergarage in Lier gaat, dan wel om een Europees verdrag, negatief uitdraaien. Alsof onze burgers elke gelegenheid grijpen om de gezagsdragers van alle kleur en gezindte, duidelijk te maken dat ze het spuugzat zijn.

Eenzelfde apathie en moedeloosheid blijken ook uit de zeer lage opkomstcijfers bij de jongste parlementsverkiezingen in Roemenië en bij de regionale verkiezingen in de Italiaanse Abruzzes, afgelopen zondag. De diepe reden daarvoor ligt, dunkt me, hierin, dat we ons op een kantelmoment bevinden waar oude paradigmata niet langer functioneren en er nog geen nieuwe zijn verschenen.

Kenschetsend voor het oude paradigma is de overtuiging dat alles wel goed komt, zal meevallen, en er uiteindelijk niet zo bijster veel toe doet. Veralgemeende nonchalance, onbepert winstbejag, kort termijn denken en handelen, vervaging van normen allerlei, veralgemeend cynisme, de impliciete overtuiging dat je wel degelijk “een beetje zwanger kunt zijn”; “de scheiding der machten een beetje kunt schenden” omdat anderen het wellicht ook hebben

gedaan of zouden doen als ze de kans kregen. Zo ontstaat wat voormalig EU-parlementslid “ooit a race to the bottom” heeft genoemd. Want wat blijkt?

Het kan immers altijd nog erger. Leterme die journalisten telefonisch laat schofferen, laat nu ook magistraten schofferen. Op de crisis van de subprimes volgt de Madoff piramide en blijkt dat financiële instellingen roekeloos omspringen met het geld van hun klanten. De publiciteit van vele financiële instellingen kleurt leugenachtiger dan ooit tevoren. Wat we thans te aanschouwen krijgen is onder meer het gevolg van een tijdsgeest die perceptie belangrijker is gaan vinden dan de onderliggende werkelijkheid. Die werkelijkheid keert nu terug, “with a vengeance”.

Er is dus dringend nood aan een nieuw paradigma, aan een andere aanpak. Daarvoor kunnen we putten uit de lange liberale humanistische traditie. De traditie die vrijheid nooit heeft ontkoppeld van verantwoordelijkheid, die feiten belangrijker acht dan gezagdragers, zelfs al zijn ze Lord of Lady Mayor van Londen, wijst welke richting we uit moeten.

U merkt dat ik “traditie” zeg, eerder dan ideologie, en dat doe ik opzettelijk. Ideologieën immers verenigen de waarneming van de werkelijkheid, en maken blind voor feiten die niet stroken met het receptenboekje.

Bij het uittekenen van beleid en politiek moet er dus worden uitgegaan van de feiten, alle feiten, niets dan de feiten, en moeten we ons laten leiden door een handvol aan morele beginselen die hun deugdelijkheid en waarde hebben bezwezen. Eerbied voor de werkelijkheid, zorgvuldigheid en “judgment” of “oordeelkundigheid”, daar komt het op aan, meer dan ooit. En laat de zorg voor de perceptie maar even in de kleedkamer. Tot slot spreek ik de vurige wens uit dat liberalen, eerder dan alle anderen, beseffen dat de werkelijkheid alles is wat we hebben, en dat ze onze zorg en aandacht verdient. Misschien slagen we er dan in om van 2009 een goed jaar te maken.”

Annemie Neyts-Uyttebroeck

Daarom ook een jaarverslag met een uitzonderlijk karakter... en op een uitzonderlijk moment. Onder de titel "De rattenvangers" verwerkte algemeen secretaris Oscar de Wandel enkele politieke ingrediënten van 2008 tot een gekruide, eigenzinnige stoofpot. Een samenvatting...

“Uitzonderlijke tijden vergen uitzonderlijke maatregelen”

Het politieke jaar was eigenlijk al een beetje in mineur begonnen, met een handvol borrelhapjes en zonder vette vis... Na 194 dagen politieke crisis was Guy Verhofstadt erin geslaagd een interimregering in het zadel te helpen en zo Yves Leterme iet of wat uit de bijtende politieke wind te zetten.

Maar er kondigden zich beter tijden aan. Op 7 februari was, volgens de Chinese horoscoop, het 'jaar van de Rat' begonnen, volgens menig goed geïnformeerde paragnost een dynamisch jaar met economische vooruitgang en winstgevendende zaken... Het LVV sprong onmiddellijk op de kar en liet Vlaams begrotingsminister Dirk Van Mechelen op 26 februari droogjes uitleggen dat er geenszins teveel federaal geld naar het Vlaamse gewest wordt gedraineerd: geen wollige waarzeggerij, maar de concrete resultaten van tien jaar wezenlijk liberaal begrotingsbeleid gebaseerd op visie, spaarzaamheid en versnelde schuldafbouw. Een variant van de legende van de leeglopende badkuip en de droogstaande melkkoe...

Inmiddels ... in de Wetstraat: precies drie maanden na de beleidsverklaring van de interimregering Verhofstadt-III, verklaarde Yves Leterme op 20 maart 2008 plechtig een "krachtig beleid" te zullen voeren met "doeltreffende maat-

regelen". Ging het immers niet om "belangrijke zorgen van de mensen"? Twee dagen eerder, op 18 maart, had het LVV scheidend premier Guy Verhofstadt bij monde van Yves Desmet een laaiend afscheid aangeboden: Guy was er zelf niet bij, maar hij leest *Volksbelang*, en daar heeft het allemaal ingestaan. Nog in de Wetstraat: wittebroodsweken voor Leterme-I zijn er amper geweest. Zo gaat dat, als de vis te lang blijft liggen en de borrelnootjes op zijn. Het BHV-spook gooide in plaats van een lepeltje suiker zowaar een kruiwagen grof zout in de communautaire soep. Op 30 april moest de Kamer bijeenkomen, maar de zitting werd met een week verdaagd. 9 mei, vaudeville in de Kamer: BHV werd toch op de agenda geplaatst. De Franstaligen dienden onmiddellijk amendementen in waardoor het voorstel weer van de agenda verdween.

Kroniek van een aangekondigde dood

Kroniek van een aangekondigde dood... maar niet enkel in dit opzicht: naar aanleiding van het overlijden van Hugo Claus haalt het LVV op 8 mei met Prof. Wim Distelmans (VUB) en Open Vld-senator Jean-Jacques De Gucht het euthanasie-dossier weer voor het voetlicht. Het recht op zelfbeschik-

king van het individu is voor liberalen onaantastbaar. In dezelfde periode reageert het LVV krachtdadig tegen een voorstel van de Waalse Ministerpresident Rudy Demotte en diens Brusselse collega Charles Piqué om een nieuwe federatie Wallonië-Brussel in het leven te roepen. Ook het pas omgebouwde Spirit -thans Vlaams Progressieven- krijgt in een persbericht van het LVV de wind van voren: noem je geen liberaal, laat staan links-liberaal als je niet weet waar je het over hebt.

Maar in de Wetstraat wordt nog altijd goed bestuurd: wij schrijven 2 juni, de eerste bijeenkomst van de heptapus, dat is de octopus van wie één poot is uitgedraaid. Wie noemde dat ding ook weer "een geraamte zonder vlees"? Waar wel degelijk vlees aan blijkt te zitten, is het asiel- en migrantenbeleid, alle kerkbezettingen en dito hongerstakingen ten spijt. Het dossier zit al even vast als het communautair overleg. De hoogste tijd dus voor het LVV om op 11 april de minister van migratie en asiel, Annemie Turtelboom aan de tand te voelen.

“Een grote politieke crisis”

22 juni: het zomert in de Wetstraat. De werkgroep BHV komt voor het eerst samen. Maar de Vlamingen en Franstaligen vergaderen apart, het water is

veel te diep. 25 juni: de Franstaligen eisen compensaties voor de splitsing van BHV, de Vlamingen sturen ze het bos in. In een peiling van *De Standaard* en de VRT incasseren Leterme en zijn kartel rake klappen. Vlaams Minister-president Kris Peeters dreigt met "een grote politieke crisis" als er tegen 15 juli geen communautair akkoord is. De PS eist op hetzelfde moment nog maar eens sociaal-economische hervormingen. 2 juli: heptatus op apegapen: doodgebloed aan die ene poot. 11 juli: Vlaanderen viert feest. Het wordt steeds duidelijker dat de CD&V Yves Leterme niet volgt. Voorzitter Marianne Thyssen fluit de premier terug over de financieringswet, terwijl Kris Peeters communautair een tandje bijsteekt en de forcing voert. "Wie gelooft die mensen nog?"

14 juli, 22.30u: Yves Leterme trekt naar de Koning. De vorst wijst na enkele dagen van consultaties drie bemiddelaars aan om een staats hervorming voor te bereiden. Leterme blijft premier van een regering met een beperkte opdracht. 21 juli: de premier is duidelijk overwerkt! Onderweg naar het "Te deum" wordt hij, geheel onverwachts vanuit de zijlijn getackeld door een RTBF-journalist die hem vraagt naar de betekenis van onze nationale feestdag. Yves weet het niet... Tot overmaat van ramp is hij ook de tekst van de "Brabançonne" vergeten, maar dat komt natuurlijk omdat hij op 14 juli bij de Koning de "Marseillaise" had geneuried: vooral het tweede vers is hem bijgebleven: "le jour de gloire est arrivé".

2 september: Kris Peeters neemt het heft in handen: hij stelt een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap voor. De Franstaligen reageren voorzichtig positief. 17 september: het LVV vraagt bij monde van Brussels minister Guy Vanhengel meer aandacht voor de specificiteit van het hoofdstedelijk gewest. 18 september: de Franstalige partijen pleiten voor de oprichting van een aparte werkgroep die een onderhandelde oplossing voor Brussel-Halle-Vilvoorde moet zoeken. 19 september: het langverwachte eindrapport van de drie koninklijke bemiddelaars is klaar. Het verslag van anderhalve pagina staat bol van de gemeenplaatsen. De bemiddelaars zijn inderdaad geen "tovenaars"

gebleken.

21 september: begin van de herfst. De N-VA vraagt op zijn partijcongres in Gent aan de leden om het vertrouwen in de federale regering Leterme-I op te zeggen. 22 september: Geert Bourgeois neemt ontslag uit de Vlaamse regering en kondigt het einde van het kartel CD&V/N-VA aan. De Vlaamse regering zet het licht op groen om de communautaire dialoog van gemeenschap tot gemeenschap op te starten.

In het huwelijksbootje

26 september: eindelijk eens leuk nieuws. Wilfried Martens en Miet Smet stappen in het huwelijksbootje. Nauwelijks een week later: wereldwijd dondert de financiële wereld in elkaar... Elk verband tussen beide gebeurtenissen is volkomen denkbeeldig. 14 oktober, beleidsverklaring in de Kamer: "We beleven stormachtige tijden. De grootste financiële crisis van de jongste honderd jaar... De mensen zijn ongerust... In deze context moeten wij hen weer zekerheid, weer vertrouwen geven. Door snel en krachtadig op te treden..."

21 oktober: Dirk Verhofstadt heeft een kanjer van een boek geschreven over de rol van Pius XII en de Jodenvervolging. Hij mag het voor het LVV allemaal eens komen uitleggen. Freddy Neyts is een beetje gepikeerd omdat wij het wereldgebeuren aan ons laten voorbijgaan, maar is al snel weer de oude als hij zich echt kan opwinden over de onzin die de socialistische voorvrouwen en voormannen in verband met de financiële crisis de wereld insturen. Want volgens menig goedgeplaatst observator vanuit de linkerzijde is het nu wel bewezen dat het neoliberalisme en haar ongebreidelde hebzucht aan de basis liggen van het debacle.

3 november, 15 november: het LVV laat de jonge garde aan het woord op twee themadagen. Samen met jong Vld onder het motto "Iedereen ondernemer" en met het LSVV over de uitdagingen rond milieu, klimaat en ecologie: innovatie en ondernemerschap hoeven niet per se onverenigbaar te zijn met ecologisch bewustzijn. Vlaams minister van economie en ondernemen Patricia Ceysens wijst voorzichtig de weg.

Tot slot: op 19 november, uitgerkend

zeven maand na de geboorte van de "enige Vlaamse progressieve partij", blijft Bettina Geysen plakken in haar kostennota's. De laatste kwakjes progressief lijmsel die het kartel met de Sp.a overeind hielden, verdampen in de avondschemering. Bert Anciaux vraagt aan 'ons Damienne' wat hij moet doen. Op 4 december kondigt hij zijn zoveelste dynamisch, mobiliserend vooruitstrevend en sociaal optimistisch project aan, waarin "socialisten, vrijdenkers, links-liberalen, progressieve flaminganten en ACW-ers thuis zijn en waarmee je ook een massa mensen kunt overtuigen en meentrekken."

Onnodig u te zeggen, dat wij wel een bende hardgekookte imbecielen zijn, als wij niet ogenblikkelijk zijn oproep volgen. Caroline ziet het anders wel zitten, en Frank ook, en met hen uiteraard ook de andere verontwaardigde hemelbestormers Kathleen, Freya, Bruno en Peter. Samen uit, samen thuis, voor "eerlijke keuzes" in een "eerlijke samenleving", voor "eerlijke prijzen" en "eerlijk verdiend spaargeld". Eerlijk waar!

En Annemie Turtelboom dan, wel die ligt nog steeds duchtig overhoop met Marie Arena (PS) en Joëlle Milquet (cdH): ik stel voor dat wij ze tijdens de eindejaarsfeesten eens alle drie (samen) warme soep laten uitdelen bij Poverello...

Marino Keulen, de Vlaamse minister van binnenlands bestuur, was ik bijna vergeten. Tot 25 november, dag waarop hij voor de tweede keer weigert om de kandidaat-burgemeesters in drie Vlaamse faciliteitengemeenten te benoemen. Voor de drie musketiers uit Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem ligt er geen tricolore sjerp onder de kerstboom.

Uitsmijter

Uitsmijter: 17 december, de Fortis-saga is terug van weggeweest. Yves Leterme zwaait in de Kamer met een bombrief en vergeet in een moment van ontredering het ontstekingsmechanisme te verwijderen:

"la politique est une lime sourde et qui parvient lentement à sa fin. « Charles-Louis de Secondat, Baron de Montesquieu, *De l'esprit des lois* (1748).

Oscar de Wandel

Guillaume Van der Stighelen

Op de website van het boek www.heldenmerk.be beschrijft Guillaume zichzelf als een heel introverte jongen, een beetje bedeesd zelfs. Van der Stighelen is de jongste tijd vooral bekend als jurylid van De Bedenkers, het VRT-één-programma dat op zoek gaat naar uitzonderlijke uitvindingen. Hij begon in 1981 bij McCann-Erickson als copywriter, na een korte doortocht bij de BRT als scenarioschrijver en bij Flair als illustrator. In 1985 stapte hij over naar TBWA waar hij André Duval leert kennen. Een jaar later werd hij creatief directeur van Young & Rubicam. In 1996 richtte hij met Duval zijn eigen bureau op: Duval Guillaume. In 2006 nam de Franse reclamereus Publicis Duval Guillaume over.

Fons Van Dyck

Fons Van Dyck staat aan het hoofd van think.BBDO - onderdeel van de wereldwijde communicatiegroep BBDO in Brussel - en adviseert merken en organisaties op vlak van imago- en communicatiestrategie. Wekelijks schrijft hij een column in De Standaard over trends in de maatschappij. Hij studeerde politieke en sociale wetenschappen (KU Leuven) en marketing management. Hij is tevens gastdocent merk- en communicatiestrategie aan de Vrije Universiteit Brussel.

Grijpt de consument de macht? Of het merk?

In de wereld van de reclame- en marketingstrategen liggen vandaag twee uitzonderlijke publicaties op de boekenplank die voor de nodige controversale zorgen. Fons Van Dyck zegt in zijn boek *Het Merk Mens* dat de consument zelf de macht grijpt en de mens zelf een merk wordt. Volgens reclameman Guillaume Van der Stighelen in zijn boek *Maak van je merk een held* zijn dan weer de merken zelf de helden van morgen geworden.

De promotekst van het boek van Van Dyck begint als volgt: "Een BMW op de parking van een Aldi winkel. Een jong kaderlid dat zijn overuren wil laten betalen door zijn bedrijf. Klanten die zelf reclamespots maken." Volgens de auteur lijkt de wereld wel vol te zitten met van die nieuwe paradoxen. "De moderne consument, werknemer en burger, wacht niet meer tot bedrijven zijn behoeften bepalen. De consument grijpt de macht. De mens wordt zelf het merk. Bedrijven en organisaties vragen zich terecht af welke rol voor hen morgen is weggelegd."

Nieuwe tijdsgeest

Van Dyck gaat in zijn boek op zoek naar aanleidingen en oorzaken van deze nieuwe tijdsgeest. Hij beschrijft de drijfveren die het gedrag van consumenten, werknemers en burgers bepalen. En wat brengt de toekomst ons? Dit alles wordt geïllustreerd met praktijkvoorbeelden.

Het *Merk Mens* biedt de lezer een blik achter de schermen van nationale en internationale merken en bedrijven. In openhartige gesprekken vertellen topmanagers van deze bedrijven hoe zij vandaag vechten om aandacht en trouw van consumenten en werknemers. Een nieuw merkenparadigma dient zich aan. Hoe kunnen merken morgen hun plaats herwinnen in de wereld van deze nieuwe consument? Het boek bestaat uit drie delen. In deel 1 wordt gezocht naar de 'onderbouw' van de huidige tijdsgeest. Wat is de stuwende kracht die uitgaat van technologie, economie en psychologie van mensen als consumenten. Wat zijn de effecten van de globalisering, van de 'platte' wereld op angst of vertrouwen bij mensen? In deel 2 worden de drijfveren besproken die het gedrag van mens, merk en maatschappij aansturen. In deel 3 ten

slotte wordt vastgesteld dat de wereld van merken en consumenten, en de verhouding tussen beide, grondig is veranderd aan het begin van deze eeuw. Is de kloof tussen het merk en de klant groter geworden? Het boek werd in Utrecht onlangs verkozen tot het beste en meest vernieuwende marketingboek van 2008. Het boek verscheen eind vorig jaar in ons land en is intussen aan een vijfde druk toe. Conclusie: wie het boek nu leest moet wel in het achterhoofd houden dat er eind 2008 een financiële crisis is losgebroken. Sommige stellingen in het boek zijn dan ook lichtelijk gedateerd. Misschien is het tijd voor een aangepaste versie.

Een merk als held

Het tweede boek is van de hand van Guillaume Van der Stighelen en heeft als titel *Maak van je merk een held*. Marketeer Van der Stighelen van het reclamebureau Duval-Guillaume ontsluit de mechanismen achter heldenverering, en legt uit hoe je die mechanismen in je voordeel kunt gebruiken. Hij illustreert kleurrijk hoe CEO's, marketingmensen en reclamemakers het verhaal van hun merk op zo'n manier kunnen verspreiden dat het tot het collectieve geheugen gaat behoren. En het kan je helpen om je eigen persoonlijk verhaal in een gunstig daglicht te stellen. Het ontstaan van merken is een natuurlijk proces. Met of zonder marketing en reclame, merken ontstaan toch. Omdat mensen graag bevestiging willen van hun keuze en die zoeken bij gelijkgestemden. Je moet de natuurlijkheid van dat proces doorgronden om het in je voordeel te laten verlopen. Om echt razend populair te worden, moet je merkverhaal op de achterkant van een bierviltje kunnen zo schrijft copywriter Van der Stighelen met veel overtuiging. Het boek is 176 bladzijden lang en leest als een trein, De tekeningetjes in het boek typeren de stijl van de auteur. En ze kunnen op een bierviltje.

B.C.

**Fons Van Dyck, *Het Merk Mens. Consumenten grijpen de macht. Uitg. Lan-
noo, 2008; 288 blz.; 24,95 euro.***
**Guillaume Van der Stighelen, *Maak
van je merk een held. Uitg. Roularta
Books; 176 blz.; 29,90 euro.***

De zieke man van Europa

De Griekse regering staat al maanden op wankelen door aanhoudend straatprotest. De aanleiding was, zoals gewoonlijk, arbitrair. Op Sinterklaasdag schoot de politie een vijftienjarige jongere dood. En ook al zijn de twee agenten naderhand in staat van beschuldiging gesteld voor doodslag, de amechtige poging om de ware toedracht van Aleksis Andreas Gregoropoulos' dood te verdoezelen, heeft zich als een boemerang tegen de conservatieve regering Karamanlis gekeerd.

Het zette kwaad bloed dat de dader de jongen beschuldigde van 'afwijkend gedrag omdat hij van school was gestuurd' – een pertinente leugen, die verschillende getuigen ontkrachten. Nog meer woede wekte het excuus dat zijn dood was veroorzaakt door een afgeweken kogel. Getuigen zeggen dat de agenten gericht het vuur openden.

Bosbranden

De grote bosbranden van 2007 hadden het vertrouwen in de twee grote partijen, de Nea Demokratia (NDA) van Karamanlis en de PASOK van Papandreou al goeddeels doen verdampen. Ik ben de hele Peloponnesos afgereisd toen, en overal hoorde je dezelfde klacht: ja, het was wel heet, maar het valt op hoeveel branden als vanzelf ontstonden. Aangestoken ja, door vastgoedsspekulanten. Bij de verkiezingen van 16 september verloor rechts 13 zetels, links zelfs 15 en wel aan extreme kleintjes: het populistisch-nationalistische Laos (plus 10) en aan de communistische KKE (plus 10) of radikaal links Synaspismos (plus 8). Karamanlis van de Nea Demokratia (NDA) hield juist twee, later zelfs maar één zetel over in het eenkamerparlement van 300 volksvertegenwoordigers. Drie thema's verklaren de snelle val van Karamanlis' populariteit (voor het eerst in acht jaar leidt de PASOK van Papandreou zelfs in de opiniepeilingen): de corruptie, de pensioenhervorming, het inwijdingsbeleid.

Begin december, vlak voor het uitbreken van de onlusten, zat de regering vreselijk verveeld met een vastgoedsschandaal, waar ook de orthodoxe kerk bij betrokken was en waarbij de Griekse overheid honderden miljoenen verloor.

De invloedrijke vakbonden stonden vervolgens op hun achterste poten toen de regering vorig jaar een pensioenwet door hun strot ramde, die niet veel meer deed dan wat cosmetische aanpassingen aan een stelsel dat door de Europese Unie als krakkemikkig werd omschreven.

Opstand

Het inwijdingsbeleid is andere koek, en dat bleek meteen tijdens de dagelijkse protestacties van december en begin dit jaar. Werden de relletjes eerst – klassiek – toegeschreven aan "de anarchisten" (toegegeven, er is een anarchistische traditie, die evenwel veel nostalgischer overkomt dan ze zou moeten zijn, en terugplooit op de verdiensten tijdens het verzet tegen Pattakos en Papadopoulos tussen 1967 en 1974), dan bleek het protesterend 'janhagel' veel gevarieerder dan gedacht. Dat studenten en professoren in het geweer kwamen, dat was logisch, maar dat de beweging zich als koudvuur verspreidde buiten Athene en Thessaloniki, dat was onverwacht. Al op 10 december was er onrust in liefst 42 prefecturen, de regeringsgetrouwe pers sprak toen al van 'Griekse protesten' en 'Vreemde plunderaars'. Zigeuners dus, Albanezen ook, gastarbeiders. De helft van de opgepakte betogers in Athene waren niet-Grieken, maar dat zegt wellicht meer over de politie dan over de betogers. De nieuwrechtse groepering Laos ziet daar ook brood in: op 11 december vielen aan de Turkse grens, in Komotini, uiterst rechtse militanten een optocht van universitaireren aan, "in naam van de nationale veiligheid"; op 15 december was het weer van dat in Chalandri, een noordoostelijke buitenwijk

van Athene. Alleen ontstond daar een monsterverbond van maffiosi, kleinhandelaars en neofascisten om de bezetting van het vroegere stadhuis ongedaan te maken; er werd gebruik gemaakt van honkbalknuppels en geweren; op 22 december vielen radicalen de secretaris van de schoonmakersvakbond in Pireus aan met bijtend zuur, ze is halfblind en verminkt voor het leven. En dat is net het teken dat het Griekse vuur (naar een soort van napalm die tijdens de Slag van Syllaeum in 677 werd gebruikt) zijn eigen bewind aan het overleven is: de toon verhardt, de ingezette middelen evenzeer. De politie was na vijf dagen onlusten al bijna door zijn voorraad traangas heen, bijna 5.000 obussen waren afgeschoten. De openbare aanklager schoof de wet opzij, en gaf op 23 december de politie het recht om universiteitsgebouwen te doorzoeken. Dezelfde dag beschoten onbekenden een politiebuisje in Goudi met zware wapens. Op 5 januari vielen anderen – ongetwijfeld steeds meer *agents provocateurs* – een politiepatrouille op wacht voor het ministerie van cultuur aan met kalasjnikovs. Een jonge agent vecht nog altijd voor zijn leven in het Erythros Stavrosziekenhuis.

Gas

De gascrisis die Rusland dezer dagen veroorzaakt heeft ook zijn weerslag op het Griekse openbare leven, dat langs andere pijplijnen zijn bevoorrading met verzekeren. Griekenland is vandaag de zieke man van Europa, weinig flatterend geflankeerd door andere naar adem happende lidstaten als Bulgarije of Roemenië. Op een ogenblik dat Athene vanaf nieuwjaar het voorzitterschap waarneemt van de OVSE (Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa), klinkt weinig meer ironisch dan net deze opdracht. Of het zou het zelfbenoemde staatsmanschap van Sarkozy moeten zijn. Anders dan de Grieken moet hij zich met alles. Maar het resultaat scheelt weinig: er gebeurt amper iets.

Lukas De Vos

BOEKEN

In 1964 werd de (toen) moderne picareske roman 'Ik, Jan Cremer' van Jan Cremer gepubliceerd. De hier toch wel vrij bekende televisiejournalist Louis van Dievel, ongeveer tien jaar jonger dan Cremer (° 1953), heeft gewacht tot zijn vijftigste vooraleer een viertal boeken te schrijven die in meer dan één opzicht herinneringen oproepen aan Jan Cremer, maar die ook onwillekeurig Boon, Brusselmans en... Norman Mailer voor de geest roepen.

Ik, Louis van Dievel

Bewierrookt of verguisd?

Een bizarre auteur, die Louis van Dievel. Door sommigen bewierrookt als een soort Dimitri Verhulst en medeverantwoordelijk voor een opleving van een risicoloos lomp-proletariaatproza, wat leidde tot een nominatie voor een Diamanten Kogel en een nominatie voor een Libris Literatuurprijs. Anderen noemen hem een braderijschrijver (omdat hij zijn boeken op een braderij op een eigen stalletje verkocht tussen de borsten en wafels), een publicist die tussen het jobhoppen (van VRT naar VTM en terug) door de voorbije zes jaar vier romans schreef. Iemand die af en toe durft te koketteren met zijn ex-drankverslaving. Dat heb je natuurlijk als je jezelf als auteur blootgeeft in een blog, waarin je dagelijks vertelt wat je allemaal hebt meegemaakt, wie je op de Boekenbeurs hebt ontmoet, wie je buurvrouw was bij het signeren en welke indruk ze op je maakte, en waar je nu ergens in het zuiden zit te genieten van de zon. En alsof het nog niet erger kan: je volgende roman op je webstek zetten, elke week een nieuw hoofdstuk. Stephen King heeft dat ooit ook gedaan, maar dan slechts de eerste hoofdstukken, in de (mislukte) hoop dat zijn bewonderaars nadien naar de boekenboer zouden lopen om het boek te kopen.

Zatte journalist

Het begon nochtans meer dan bevredigend met van Dievels debuut, 'Happy Days' (2002), over een journalist die na drie fessen wijn (...) vanuit zijn raam getuige is van een moord. Hij doet aangifte bij de politie en krijgt meteen de schoften en de politie achter zich aan. Wat volgt is een soort schelmenroman over een zatte journalist die geestig een aantal typisch Belgische gerechtelijke toestanden en

gevangeniswantoestanden hekelt. Van Dievels twee volgende romans zou men 'autobiografische reportages' kunnen noemen. Men zou hem te veel eer aandoen om hem te vergelijken met b.v. Norman Mailer die zijn 'The Executioner's Song' baseerde op de terdoodveroordeling en terechtstellen in Gary Gilmore. Seks, geweld en psychologische terreur zijn kenmerkend voor 'Ik ben de vuilnismán' (2003). De waar gebeurde moorden door een seriemoordenaar in de buurt van Mons vormen het uitgangspunt. De moordenaar liet delen van de vermoorde lichamen achter in afgekeurde vuilniszakken van Knokke-Heist. Hij werd nooit gevonden. Van Dievel kruipt in de huid van een vuilnismán uit Mons die alles weet van vuilniszakken van kandidaat-verdachten als een psychiater, een kantoorclerk, een heuse prins, een pastoor, arbeiders en hun vrouwen. Ook 'De Pruielaarstraat' vertrekt van een ophefmakende zaak: begin 1970 maakte een zekere Staf Van Eyken, alias 'de vampier van Muizen' de streek van Bonheiden onveilig als moordenaar en verkrachter van drie vrouwen. Aan de hand van krantenknipsels uit die tijd reconstrueert van Dievel de feiten maar dat is niet het belangrijkste. Van Dievel was toen een jongeman, iets jonger dan de seriemoordenaar, en hij beschrijft in elk hoofdstuk één personage, of één gezin uit die straat, waar de moordenaar woonde en waar de auteur opgroeide. Neen, niet de 'Vergeten straat' van Louis Paul Boon, eerder de minder bekende en losjes samenhangende autobiografie 'Verscheurd jeugdportret' (1975) van Boon.

Verzonnen en opgesmukt

Als van Dievel in 'De Pruielaarstraat' via zijn straatbewoners zijn kinderenja-

Een familiegeschiedenis

GROTENDEELS VERZONNEN
EN DANIG OPGESMUKT

LOUIS VAN DIEVEL

ren heroproeft gaat hij in zijn recentste boek, 'Een familiegeschiedenis' (2008), een stap verder. Vertrekkende van een (echte) stamboom van de van Dievels, die teruggaat tot de zeventiende eeuw, reconstrueert hij het leven en de levensomstandigheden (fictief, geeft hij zelf toe: 'Grotendeels verzonnen en danig opgesmukt') van een aantal van zijn voorouders. Elk hoofdstuk koppelt hij aan de geschiedkundige periode waarin die leefden in Bonheiden en omgeving. Met grappen en grollen. En met de onverstoerbare oppervlakkigheid van een Herman Brusselmans. En met verjaarde hoofdstuktitels als 'Pastoor in bandeloze tijden', 'Van een knecht die meester werd', 'Twee broers op één erf', 'Hoe een sterke boer ellendig aan zijn einde kwam' of met kinderachtig storende opmerkingen als "trouwens, ik wist niet dat geschiedenis vertellen zo plezant kon zijn en ik hoop dat u deze bladzijden niet hebt overgeslagen..." (pag. 98). Of: "Ik onderbreek deze interessante geschiedenisles om terug te keren naar de lotgevallen van..." (pag. 99). Boon, Jan Cremer, Brusselmans, Norman Mailer? Kom nou. Dit is pure Abraham Hans tijdens het interbellum van vorige eeuw.

John RIJPENS

Louis van Dievel,
Een familiegeschiedenis.
Uitg. Houtekiet/Atlas, 2008,
298 blz.; 18,50 euro.

Crisis is een kans voor Europa

“Wil Europa nog een rol spelen in de multipolaire wereld van morgen, wil het de nieuwe ‘Age of Empires’ overleven, dan zal dat alleen kunnen door een nieuwe stap te zetten in de integratie. Vanuit dat oogpunt bekeken is de financiële crisis van vandaag geen ramp, maar een grote kans voor morgen.” Dat is de boodschap die gewezen premier Guy Verhofstadt meegeeft in zijn nieuw boek *Een New Age of Empires* dat zopas verscheen. Volgens hem kan Europa niet verder op de manier zoals nu.

Het boek van Verhofstadt is in menig opzicht een uitzonderlijke worp. Het telt slechts 61 bladzijden waarvan een groot deel al eerder in een Engels essay verscheen, onder andere bij de Duitse Bertelsmann Stiftung, na het uitbreken van de financiële crisis in november van vorig jaar. De Uitgeverij De Bezige Bij (die ook de werken van Hugo Claus uitgeeft!) vroeg aan Verhofstadt om een langere versie te maken. Het resultaat is een mooi boekje, met harde grijze kaft en daarrond een omslag met een foto van Verhofstadt, met nieuwe bril, in een ietwat bohémienachtige outfit. Voor Guy Verhofstadt zal het jaar 2008 later door historici wellicht als een scharnierjaar worden omschreven.

Guy Verhofstadt dringt in ‘Een New Age of Empires’ aan op een doorbraak in de Europese integratie.

De financiële crisis, Rusland valt Georgië binnen en de Olympische Spelen in China waren ingrijpende gebeurtenissen. 2008 was ook het jaar waarin er een einde kwam aan de unipolaire wereld omdat de Verenigde Staten als één land in de wereld het niet langer voor het zeggen had. Dit in tegenstelling tot de bipolaire wereld (voor 1989, in de Koude Oorlog met de VS en de Sovjet-Unie). In de plaats hiervan komt er volgens Verhofstadt nu een ‘multipolaire wereld’ waarin New Empires, of wereldrijken, het voor het zeggen zullen hebben. China, Rusland, de Verenigde Staten, maar ook Europa. De vorige Age of Empire, zoals de titel luidt van het boek van historicus Eric Hobsbawm, was de periode van voor de eerste wereldoorlog, het Russi-

sche tsarenrijk, de Donaumonarchie, de Fransen en de Britten met hun koloniale imperiums. Dit betekent volgens Verhofstadt geen terugkeer naar deze oude imperiums, naar de klassieke natiestaat, omdat deze te klein zijn om de globale uitdagingen op te vangen. Verhofstadt ziet wel een ‘tijdperk geleid door een dozijn regionale machtscentra in de zin van effectieve of potentiële politieke en economische wereldcentra, verspreid over de hele planeet.’ Het is de geboorte van nieuwsoortig politieke organisaties, opgebouwd door open en vrije samenlevingen. Zoals in zijn essay ziet Verhofstadt geen heil in het bestrijden van de kredietcrisis door nationalisaties, zoals nu veelal gebeurt. Deze leidt slechts tot bijkomende schulden op de rug van de komende generaties. Hij pleit wel voor structurele hervormingen en een nieuw en dwingend internationaal financieel kader met bindende afspraken binnen de

monetaire zones (Eurozone voor Europa). Tevens stelt hij een mondiaal netwerk van toezichhouders voor en een controle op nieuwe verhandelde financiële producten. Het platform daarvoor kan de G20 zijn, de bijeenkomst van de grootste staatshoofden en regeringsleiders. Verhofstadt tekent verder een nieuwe toekomst uit voor Europa, in de lijn zoals hij dit in zijn vorige boek *De Verenigde Staten van Europa* deed. Hij komt daarbij scherp uit de hoek. ‘Europa zal slechts een rol van betekenis spelen indien het zich verder verenigt en meer integreert.’ De Europese eenmaking voltooien is de enige keuze. Europa moet dus een empire worden.

En hij heeft daarvoor een aantal opvallende voorstellen. Zo moet er een regering komen voor de Eurozone die een sociaaleconomisch convergentiebeleid kan voeren, naast een Europese financiële regulator en een instelling om machtiging te verlenen aan interbancaire kredietaanvragen. Europa heeft ook meer financiële middelen nodig (‘het jaarbudget van België is groter’) door Europese belastingen in het leven te roepen waardoor de onderlinge strijd tussen de landen kan eindigen. Verder wil Verhofstadt een volwaardig buitenland- en veiligheidsbeleid, zeg maar een echt Europees leger. Maar vooral wil hij een ‘institutionele big bang’ in Europa. Het unanimitieitsbeginsel moeten we overboord gooien, de bureaucratisering afbouwen (‘Europa moet zich niet met de Ardense ham en de confituur bezighouden, maar met de echte zaken zoals veiligheid, werkgelegenheid en energie’) en de Europese integratie in een stroomversnelling brengen. Om dit te bereiken is het volgens de auteur nodig dat Europa zijn koudwatervrees aflegt. De huidige crisis is voor Europa een kans om vooruit te komen. ‘Waar het nu op aankomt, is dat onze politieke leiders hun koudwatervrees overwinnen en de sprong wagen,’ besluit Verhofstadt.

B.C.

Guy Verhofstadt, *Een New Age of Empires*. Uitg. De Bezige Bij, 2009; 61 blz. 6,95 euro.

LVV trok een streep onder 2008

